16/06/2021

לקוחות יקרים,

הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה מר איגור דוסקלוביץ הודיע לציבור כי החל ב-1 ליולי 2021 יפעיל את סמכויותיו להמצאת התראות מינהליות והטלת עיצומים כספיים על עוסקים שיפרו את הוראות חוק התקנים, התשי"ג , 1953 -פקודת היבוא והיצוא(נוסח חדש) , התשל"ט197 -

את ההודעה המלאה ניתן לראות בקישור הבא :

https://www.chamber.org.il/media/164959/1721-תחילת-הפעלת-אמצעי-אכיפה-מינהליים-על-ידי-הממונה-על-התקינה-עיצומים-כספיים.pdf

דובר כבר רבות על נושא העיצומים הכספיים, ואף ניהלנו מספר מפגשים באוריין בנושא העיצומים הכספיים על הפרות ביבוא שמנהל המכס מעוניין להכניס.

כזכור לכם החוק עבר, אך עדיין קיימים חילוקי דעות בתקנות ההפחתה שמעכבים את הפעלת החוק , להערכתי תחילת העיצומים הכספיים על סוכני המכס והיבואנים יחל בתחילת 2022 .

כעת כפי שצוין בפתיח הממונה על התקינה החליט להפעיל עיצומים כספיים גם על הפרות של חוק התקנים ופקודת היבוא והיצוא , במאמר זה אנסה לעשות קצת סדר על מנת למקד אתכם בהנחיה החדשה .

אז מה זה עיצום כספי ?

עיצום כספי הוא עונש כספי המוטל על ידי רשות מנהלית ללא שימוש בהליך הפלילי. העיצום הכספי משמש כלי רך יותר לכפיית ציות לרגולטור, מאשר הקנס המהווה חלק מההליך הפלילי. יעילות העיצום כספי כלי אכיפה נובע מהעובדה שהפעלתו הינה קלה ומהירה ונטולת הליך פלילי ארוך

מה העבירות שבגינן יינתן עיצום כספי בהתאם להנחיה של הממונה על התקינה ?

1. עוסק שייצר ,מכר ,ייבא או ייצא מצרך שלא עומד בדרישות תקן רשמי החל עליו ,או השתמש במצרך כאמור בכל עבודה שהיא ,או ביצע עבודה שהכללים הטכניים של תהליכיה אינם מתאימים לדרישות תקן רשמי.
2. עוסק שתחזק ,התקין או הפעיל מצרך שלא בהתאם לדרישות תקן רשמי החל עליו
3. עוסק שלא הודיע לממונה על פגיעה שנגרמה בשל מצרך
4. עוסק שייצר ,מכר ,ייבא או ייצא מצרך שמפרט שלו נקבע כתקן רשמי ,או השתמש במצרך כאמור בכל עבודה שהיא, בלי שניתן לו היתר לסמנו בתו תקן או בלי שסימנו בהתאם לתנאי ההיתר.
5. עוסק שלא שמר תלונות שהתקבלו אצלו לגבי סיכונים שנגרמו או שעלולים להיגרם ממצרך שחל עליו תקן רשמי.
6. יבואן שמסר לממונה על התקינה או למעבדת בדיקה פרטים לא נכונים לעניין טובין שייבא , לצורך עמידה בדרישות הממונה על התקינה כפי שנקבעו באישור המותנה או לצורך קבלת האישור כאמור מן הממונה על התקינה ,באחד מאלה: (א)במסמך או בפרט שמסר במצורף לבקשה לקבלת אישור עמידה בדרישות הממונה (ב)במסמך או בפרט שמסר במצורף
7. יבואן שמסר מידע לא נכון בהצהרה שמסר לפי סעיף 2 ג(ב)או במסמכים ופרטים שמסר

8. יבואן שייבא טובין שייבואם על ידו טעון אישור עמידה בדרישות הממונה בלי שנרשם במרשם היבואנים
9. יבואן שהפר תנאי מהתנאים לקבלת אישור שחרור מותנה
10. יבואן שמסר טובין מסוים במשלוח מסוים לבדיקה של יותר ממעבדת בדיקה אחת,

* יש לשים לב שחמשת הסעיפים הראשונים לעיל מפורטים בחוק התקנים שלא מדובר רק על יבוא טובין אלא טובין שייוצרו בארץ , מכירת טובין וכן שירותים שניתנים הכוללים טובין מפירים.

הממונה על התקינה רשאי כשלב מקדים טרם הטלת העיצום הכספי, **למסור למפר התראה מינהלית**. זאת בנסיבות בהן קיים חשד שהפרה הוראה מההוראות המפורטות בפרק ט' בחוק התקנים, או בסעיפים 14א-14יז לפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש].

התראה מנהלית הינה כלי אכיפה מקדים שאינו פלילי שמטרתו לעודד ציות להוראות החוק .

בהתראה המינהלית ניתנת למפר אזהרה כי עליו להפסיק הפרה של הוראה מהוראות החוק או הפקודה, המפורטת מעלה, שאם לא כן יוטל עליו עיצום כספי בשל הפרה נמשכת או חוזרת. , התראה מינהלית מאפשרת למפר לתקן את ההפרה בלא שיוטל עליו עיצום כספי.

מפר שנמסרה לו התראה מינהלית, רשאי לפנות לממונה עיצומים בכתב, תוך 45 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל אחת מסיבות אלה:

- המפר לא ביצע את ההפרה
- שהמעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

התראה מינהלתית תינתן בדרך כלל כאשר מדובר בהפרה ראשונה , בששת החודשים הראשונים מיום כניסת הוראה חדשה , במקרים של שינוי מדיניות האכיפה לחומרה ובמקרים בהם קיים ספק לגבי החובה הקבועה בחוק .

גובה העיצומים הכספיים ישתנה בהתאם למדרגים והאם העוסק הינו תאגיד או עוסק מורשה וינוע בין 5,000 ₪ ל 25,000 ₪ .

במקרים בהם תהיה הפרה הנוגעת למספר רב של מצרכים יחשב הדבר בהפרה בנסיבות מחמירות והעיצום שיוטל יהיה פי 1.5 מהעיצום המותר

במקרים בהם המפר לא יבצע פעולות כפי שנידרש ההפרה תוגדר כהפרה נמשכת שבגינה יהיה תשלום נוסף של 2% ליום . "הפרה נמשכת" הינה הפרת הוראה מהוראות פקודה זו , לאחר שהממונה הודיע למפר על אותה הפרה .

הפרה חוזרת תחייב את המפר בתוספת של 50% מהעיצום שנקבע לו לאותה הפרה , "הפרה חוזרת" הינה הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו , בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

כנגד התוספות לעיצום הכספי יש גם סעיף של הפחתות , הפחתה מגובה העיצום שנקבע ניתן לקבל בגין הפרה ראשונה , בגין דיווח יזום של ההפרה ע"י המפר ותיקונו , בגין פעולות מונעות ופעולות לצמצום הנזקים ונסיבות אישיות , אחוז ההפחתה יכול לנוע מ 10% ועד ל 90% תלוי הנסיבות .

מעבר לנושא הכספי החלק שלדעתי בעל משמעות הכבדה ביותר עבור המפר היא עצם פרסום שהממונה מחויב לו , הפרסום יכלול את דבר הטלת העיצום , מהות ההפרה , סכום העיצום , האם הופחת ובאילו נסיבות , שמו של המפר .

<u>המלצות</u>

המלצתי עד לכניסת יישום ההחלטה לבצע בדיקה מקיפה ולוודא עמידה מלאה , להחזיק נהלים מסודרים המתייחסים לאופן בדיקת העמידה בתקנים , התהליכים המובצעים בחברה למנוע אי עמידה ותהליכים מובנים למקרה בו העוסק מגלה הפרה.

כל אלו יעזרו לכם להתמודד עם משרד הכלכלה במקרה של הפרה כזו או אחרת.

כתב : גדעון רצר – מנהל תחום מכס

האמור לעיל אינו ממצה את מלוא הוראות הדין בעניין, אינו מהווה ייעוץ משפטי ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי בעניינים הנדונים בו. כמו כן, האמור לעיל נכון למועד משלוח הודעה זו, והוא עשוי להשתנות מעת לעת. איננו לוקחים על עצמנו את ההתחייבות לעדכן ככל שיחול שינוי כאמור.